

Brandpunt

Bevlogen journalist met oog voor Afrika

Aad van den Heuvel was decennialang hét journalistieke gezicht van de KRO. Zijn overlijden in de zomer van 2020 werd overschaduwd door corona. Kinderen Mark en Caroline maakten daarom de documentaire *Dit was Aad, goedenavond!*

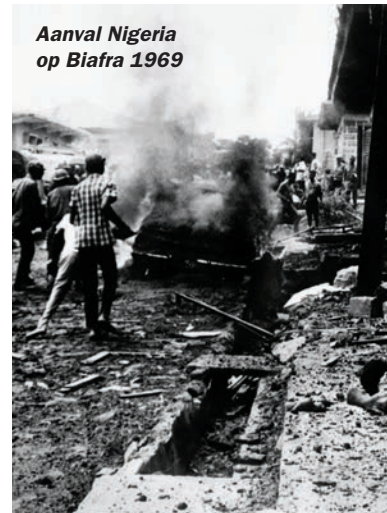
Alles is anders show

Ook dat nog

Aanval Nigeria op Biafra 1969

TEKST: BRAM DE GRAAF, BEELD: KRO-NCRV, ANP

“Van den Heuvel, ik heb je door”, zei de Indonesische president Soekarno in 1967 tegen journalist Aad van den Heuvel. Hij was voor *Brandpunt* in Jakarta waar hij Soekarno volgde, die na een militaire coup steeds meer buitenspel was komen te staan. Hij had de president gevraagd: ‘U tekent nog steeds alle belangrijke stukken?’ “De vraag was eigenlijk: ‘Heeft u nog wel iets te vertellen?’” zegt Van den Heuvels oud-Brandpunt-collega Fons de Poel. “Via een vileine omweg wist Aad de gemeenste vragen te stellen.”

“Hij was een vasthoudertje”, zegt zoon Mark van den Heuvel. “Dat was zijn grote kracht, naast een grondige voorbereiding en zijn losse-pols-aanpak. Hij liep dagen met Soekarno mee en pakte zo dat moment.”

Aad van den Heuvel was een pionier in de televisiejournalistiek. Zijn onverwachte overlijden in 2020 kreeg vanwege corona weinig aandacht. “Mijn zus en ik wilden daarom een monumentje voor hem oprichten met een documentaire”, zegt Mark. Zijn vader werd in 1935 geboren in Rotterdam. “Hij zei altijd dat hij de enige was die het bombardement van 14 mei 1940 kon navertellen.” Het gezin verruilde de vernielde stad voor Sliedrecht. Daar deed Aad na de hbs een opleiding tot sportleraar, maar in plaats van voor de klas belandde hij als sportverslaggever bij de krant. Toen hij in 1959 KRO-directeur Jan Castelijns interviewde over sport en televisie, dacht deze dat Aad kwam solliciteren en lijfde hem in. Al snel werd hij ingezet voor buitenland-reportages.

Nadat hij in 1961 verslag had gedaan van de bouw van de Berlijnse Muur besloot de KRO een actualiteitenrubriek op te zetten met de naam *Brandpunt*. Aad kreeg daarin een prominente rol en stond vooraan bij het wereldnieuws.

Het maakte grote indruk op de jonge Fons de Poel. “Ik deed hem in de tuin na met een closetrol. Ons gezin was fervent *Brandpunt*-kijker. In beeld verscheen een soort James Dean met een koperen stemgeluid. Mede door Aad kreeg ons aartsconservatieve, verzuiilde landje achter de dijken internationale vergezichten voorgeschoteld en werden actualiteitenrubrieken decennialang toonaangevend.”

Hoteldak

Een van zijn meest legendarische reportages maakte Aad van den Heuvel in 1969 in Biafra. Het had zich onafhankelijk verklaard van Nigeria, dat de nieuwe staat uithongerde en probeerde te vernietigen. Op een hoteldak filmde hij met zijn crew hoe vlakbij bommen insloegen. “Maar hij bleef rustig”, zegt De Poel. Zoon Mark kwam onbekende beelden tegen van die aanval. “Hij zegt op een gegeven moment op dat dak: ‘Laten we maar naar beneden gaan, want onze verzekering zal wel niet goed zijn geregeld.’ Op straat zie je hem over lijken stappen en schiet hij vol.”

De Poel: “Er was weinig belangstelling voor Afrika, maar Aad veranderde dat. De beelden van de hongerlijdende kinderen hadden grote impact. Als ik niet wilde eten, zei mijn moeder: ‘Denk aan de kinderen van Biafra.’” De dit jaar overleden Willibrord Frequin was erbij in Biafra. In de Op1-uitzending op de dag van Aads overlijden roemde hij hem als leermeester en noemde hem een

‘geweldige lieve man’. Ook vielen woorden als ‘topjournalist’ en ‘menselijk’. De Poel, toen ook aan tafel, bewaart mooie herinneringen aan zijn eigen *Brandpunt*-debuut. “Opeens zat ik naast de man die ik in pyjama had bewonderd. Hij was nerveuzer dan ik, dat was troostrijk. Maar zodra de camera aansprong was hij de rust zelve. Er was destijds veel rivaliteit bij *Brandpunt* en veel roddel en achterklap. Maar Aad was een sfeermaker, altijd aardig en betrokken. Ik voelde dat ik zijn protegé was.”

Voetbalvader

Aad van den Heuvel was een topjournalist én een topcollega, maar als vader schoot hij tekort, geeft zoon Mark toe. “Hij was vaak op reis en thuis zat hij vooral in zijn werkkamer. Hij was enorm bevlogen. Op mijn elfde zijn mijn ouders gescheiden, een gevoelige leeftijd. Maar hij kwam daarna wel elke zaterdag naar mijn voetbalwedstrijden kijken. Hij was een goede voetbalvader.”

De Poel: “Aad was behalve journalist ook romanticus. Hij was het gelukkigst als hij uitkeek over de Afrikaanse savanne. Toen hij later infotainmentprogramma’s presenteerde zoals *Alles is anders* show en *Ook dat nog!* dwong hij bij de KRO af dat hij daarnaast reportages mocht maken in Afrika. Hij had altijd last van ‘Fernweh’, in plaats van heimwee, zei hij vaak tegen me.”

Mark verwijt zijn vader niets. “Pioniers zijn bezig en weinig thuis. Als gepensioneerde was hij nog steeds druk, hij schreef wel tien romans. De laatste dertig jaar van zijn leven hebben we het meer dan goedge maakt. Een paar keer per week kwam ik met de racefiets langs en voerden we lange gesprekken. Hij genoot nog volop van het leven, het liefst met een lekker glaasje rode wijn. Zo was zijn journalistieke generatie.”

► **DIT WAS AAD, GOEDENAVOND! 21.25 NPO 1**